

Д. Федоркін

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

Визначено основні показники, що характеризують рівень екологічної безпеки в аграрному виробництві. Проаналізовано найбільш суттєві загрози екологічної безпеки в аграрному виробництві. Досліджено Стратегію “державної екологічної політики України на період до 2020 року” та визначено, відповідно до цієї стратегії, основні механізми реалізації державного регулювання національної екологічної політики. Запропоновано прогресивний механізм реалізації державного регулювання екологічної безпеки аграрного виробництва на місцевому та центральному рівнях.

Ключові слова: державне регулювання, екологічна безпека, аграрне виробництво.

Останнім часом основна увага у сфері державного регулювання екологічної безпеки приділяється великим промисловим підприємствам як основному джерелу забруднення навколишнього середовища. У сучасних умовах необхідності маневреності та адаптованості державної політики одним із найважливіших шляхів забезпечення якісного розвитку країни є всебічне державне регулювання екологічної безпеки, зокрема у розвитку аграрного виробництва.

Загострення екологічних проблем в Україні спровокувало посилення стурбованості цим населення, органів державної влади й місцевого самоврядування. Сучасне посилення попиту на екологічно чисті продукти, які викликають менше навантаження на навколишнє середовище і здоров'я людини, обумовлює активізацію державного регулювання екологічної безпеки.

Актуальність питань державного регулювання екологічної безпеки підприємництва відображені в наукових працях таких учених, як: Г. Бурук, Л. Васильєва, А. Мала, І. Польовий, А. Сава, Б. Сидорук, В. Сиченко, С. Харічков, Є. Хлобистов, О. Юшкевич. Віддаючи належне різнобічним теоретичним і практичним дослідженням вищезазначених дослідників, доцільно зазначити про існування невирішених раніше частин загальної проблеми, що потребують саме аналізу проблем державного регулювання екологічної безпеки з позиції аграрного виробництва, а також формування відповідних механізмів його реалізації.

Метою статті є пошук сучасного прогресивного механізму реалізації державного регулювання якісного розвитку аграрного виробництва в аспектах екологічної безпеки. Завданнями дослідження є аналіз основних показників екологічної безпеки в аграрному виробництві, характеристика її головних загроз і створення етапів забезпечення й механізму реалізації державного регулювання екологічної безпеки.

В умовах формування ефективної стратегії екологічної безпеки галузі питання дослідження позитивного досвіду інших країн, аналіз тенденцій розвитку галузі і деякі помилки вимагають детального наукового вивчення. Це дасть змогу забезпечити стимулювання процесів економічної інтеграції, розвиток екологічно безпечного виробництва у вітчизняному АПК.

Необхідно звернути увагу, що, будучи багатогалузевим виробничо-економічним формуванням, АПК є одним із основних бюджетоутворюючих і експортоорієнтованих секторів національної економіки.

Аналіз розвитку АПК країн колишнього СРСР свідчить про різноманітність форм проведення аграрної реформи, яка спрямована на формування багатокладного господарства.

Так, серед основних принципів реформування сільськогосподарських підприємств треба зазначити такі: добровільність у рішеннях трудових колективів, вільний вибір нових форм господарювання, визначення розмірів, спеціалізації і структури виробництва. При цьому залишилася створена матеріально-технічна база і існуючі технологічні комплекси, а також соціальний захист селян. Проте, як зазначають деякі дослідники, у більшості країн СНД перехідний період до ринкових умов у сільському господарстві характеризується значним спадом виробництва [1].

Доцільно зазначити, що для існуючої стратегії розвитку АПК більшості країн СНД властиві деякі протиріччя і недоліки:

1. Різка зміна форм і методів політики регулювання. За оцінками фахівців, ринкові перетворення в економіці країни супроводжувалися модифікацією механізмів державної дії: від твердого втручання до ліберального монетаризму. Проте реальні передумови для формування останнього в області ще не створені.

2. Відсутність чіткої програми розвитку екологічно безпечного АПК і організації етапності її здійснення, законодавчої бази, яка нормує його розвиток, і відповідної системи сертифікації органічного виробництва [2].

3. Ігнорування специфіки і особливостей розвитку АПК окремих регіонів ускладнюється нерівномірністю їх соціально-економічного розвитку і контрастами в організації роботи галузі. На необхідність урахування такої специфіки вказують багато дослідників.

4. Порушення цінового паритету (співвідношення цін на промислову продукцію і послуги для села з цінами на продукцію самого сільського господарства).

Загалом треба зазначити, що невдалі реформи АПК країн СНД призвели до руйнування сільськогосподарського виробництва на користь іноземних конкурентів, що зумовило зростання експорту сировини для світового господарства й імпорту продукції з низьким рівнем якості. Дослідження сучасних світових тенденцій розвитку АПК дає можливість зробити висновок, що сільське господарство розглядається як один із основних чинників економічного і, передусім, соціального розвитку.

Підвищення рівня життя, насамперед у європейських країнах, сприяло зміні відношення споживача до харчової продукції у бік збільшення вимог не лише до кількості, але і якості, мінімізації ризиків для здоров'я. Споживачі пред'являють попит на екологічно чисту продукцію або органічні продукти харчування. За кордоном розвиток екологічно чистого виробництва агропромислової продукції відбувається впродовж тридцяти років.

Необхідно звернути увагу, що основними ринками органічних продуктів харчування є США, Канада, країни Європейського Союзу (Німеччина, Великобританія, Франція), а також країни Азії (Японія).

Дослідження тенденцій сучасних процесів розвитку АПК дає змогу зробити певні висновки. По-перше, високорозвинені країни, які традиційно експортують сільськогосподарську продукцію (США, країни ЄС), для збереження свого головного

положення на світовому ринку і забезпечення екологічно безпечного виробництва, усебічно підтримують національного сільгоспвиробника шляхом надання експортних субсидій на продукцію. По-друге, високорозвинені технологічні країни (Японія, Норвегія, Австрія), які традиційно імпортують значний об'єм продуктів харчування, підтримують національного товаровиробника, бажаючи зменшити залежність від країн-експортерів. По-третє, на різних етапах економічного розвитку у низці країн (Швеція, Фінляндія, Канада) змінюється рівень підтримки власного сільського господарства – в певні періоди він збільшується або зменшується.

Сільське господарство в розвинених країнах є протекціоністською галуззю, на екологічну безпеку і функціонування якої щорічно виділяються значні державні кошти.

У зарубіжних країнах основна частина бюджету використовується для підтримки цін на сільськогосподарську продукцію і на захист від впливу тенденцій світового ринку. Так, державні субсидії у формі безпосередніх виплат на встановлення твердих цін і надання дешевих кредитів у доходах фермерів цих країн становлять: у США – 30%, Канаді – 45%, країнах ЄС – 49%, Швеції – 59%, Японії – 66%, Фінляндії – 77%, Швейцарії – 80%. У розвинених країнах Заходу розміри державної підтримки сільського господарства дорівнюють в середньому 40 – 50% вартості валової аграрної продукції.

При цьому відношення суми субсидій до вартості сільськогосподарської продукції у різних країнах помітно відрізняється. Так, найвищим цей показник зафіксований в Швейцарії – 82%, Норвегії – 75%, Ісландії – 73%, Фінляндії – до 70%. У Японії цей показник становив 74%, а в США – 23%. У Чехословаччині, Угорщині, Туреччині субвенції і дотації сільськогосподарським товаровиробникам складають 20 – 25% вартості валової продукції сільського господарства, країнах ЄС – до 40% [3].

Розподіл субсидій між галузями сільського господарства в різних країнах значно відрізняється, так, у США 58% субсидій спрямовуються на підтримку рослинництва; у Канаді – 69%, в країнах ЄС – 75%, Норвегії – 92%, в Ісландії 100% субсидій спрямовуються на підтримку тваринництва.

Багато дослідників зауважують, що розвиток сільського господарства США був досить успішним упродовж останнього століття [4, 5].

Доцільно зазначити, що в США, незважаючи на той факт, що держава належить до найвідоміших виробників генетично модифікованої продукції, виробництво екологічно чистої продукції є найбільш поширеним у світі. Воно ґрунтується на повній відмові від використання засобів хімізації у процесі землеробства.

У США, як і в країнах Західної Європи, розвиток сільськогосподарського виробництва супроводжується використанням сучасної техніки і технологій на великих масивах земель, що допомогло підвищити продуктивність праці за останні 30 років в 2 – 3 рази. Кількість великих ферм у США постійно збільшується, вони створюють велику перевагу держави на світовому ринку сільськогосподарських продуктів.

Зараз їх налічується більше 8%, але вони роблять 73% продукції, отримують 78% чистого прибутку від загального прибутку усіх ферм. Саме великі підприємства забезпечують на сьогодні продовольчу безпеку США [6].

Як показує аналіз статистичних даних, ЄС є одним із найбільших у світі виробників, споживачів, експортерів і імпортерів сільськогосподарської продукції.

На сьогодні основною тенденцією в зовнішній торгівлі ЄС сільсько-господарською продукцією з країнами, що не належать до ЄС, є посилення експортних позицій ЄС – 27.

При цьому головною особливістю товарної структури зовнішньої торгівлі ЄС в аграрному секторі є переважання в експорті продуктів кінцевого споживання високого рівня переробки.

Доцільно зазначити, що країни ЄС демонструють високу продуктивність сільськогосподарських угідь, яка обумовлена низкою чинників, зокрема структурою земельних і сільськогосподарських угідь, структурі посівних площ. Сучасна раціональна структура землекористування значною мірою визначається об'ємом площ під природними кормовими культурами. Екологічно збалансованими вважаються аграрні землекористування, в яких доля сінокосів, пасовищ і лісових насаджень становить від 30 до 50%. Середня доля природних кормових угідь у структурі сільськогосподарських угідь у країнах ЄС становить 39,3%, зокрема, у Франції – 36,6%, Німеччині – 30,4%, Великобританії – 63,1%. (В Україні доля природних кормових угідь у структурі сільськогосподарських угідь, за даними Державного агентства по земельних ресурсах, становить приблизно 19%) [7].

Провідні позиції ЄС в аграрному виробництві і світової торгівлі сільськогосподарською продукцією, розвиток органічного сектора виробництва значною мірою обумовлені особливими умовами розвитку аграрного комплексу Євросоюзу, які були створені шляхом введення Загальної сільськогосподарської політики ЄС (далі – ЗСП), яка поєднує елементи регуляторно-ринкової, цінової, зовнішньоторговельної і структурної політики. Оскільки в аграрній економіці галузевий і територіальний чинники інтегровані в одне ціле, поступово цілі ЗСП змістилися від рішення проблем сільського господарства до завдань розвитку сільських територій. Тому, аналізуючи сучасну аграрну політику ЄС, потрібно розуміти, що вона формувалася і функціонує на фундаменті та у межах регіональної, насамперед структурної, політики.

Органічне землеробство вписується в критерії нової політики ЄС, тому що воно одночасно символізує збереження традиційного сільського устрою з сімейними фермами і приваблює в соціально-культурному аспекті [8]. Знімається проблема реалізації продукції і не загрожує надвиробництво, що також вигідно для ЄС загалом.

Доцільно наголосити, що екологізація галузі – генеральна лінія розвитку сільського господарства в країнах ЄС на найближчі десятиліття. Для досягнення цієї мети передбачений цілий комплекс політичних, економічних, технологічних і екологічних заходів. Одним із найважливіших напрямів є зниження антропогенного навантаження на агроландшафти, що одночасно дасть змогу частково вирішити проблему надвиробництва продукції рослинництва.

Нова модель сільського господарства повинна ґрунтуватися на ширшій і інтегрованій базі наукових знань, тоді як колишня аграрна політика ЄС заснована на агроекономіці. Це допоможе фермерам бути виконавцями сервісних послуг, менеджерами ландшафтів, виробниками високоякісної органічної продукції з великою доданою вартістю.

У країнах ЄС до сільського господарства пред'являються такі агроекологічні вимоги: чисте повітря; чиста вода; збереження природних екосистем; створення буферних смуг природної рослинності по межах полів, уздовж доріг, каналів;

забезпечення умов для місцевих осілих і перелітних птахів; естетична привабливість пейзажів; збереження природних пам'яток, місць відпочинку і їх розвиток; охорона ґрунтів і їх родючості; запобігання повеням, лісовим пожегам і іншим стихійним лихам.

Країни ЄС, з метою захисту інтересів споживачів і охорони природного довкілля, активно виступають за екологічну безпеку продукції, використовуючи технічні, санітарні і фітосанітарні норми. Такі заходи надають можливості обмежити імпорт генетично модифікованої продукції.

Загалом система підтримки сільського господарства в країнах із розвинутою ринковою економікою значною мірою пов'язана з державним регулюванням цін: введення верхніх і нижніх меж коливання цін і індикативної або умовної ціни.

Інструментом такого регулювання є скупка або продаж продукції (товарна інтервенція).

Як свідчать результати аналізу діяльності АПК за кордоном, роль держави у формуванні стратегії розвитку органічного виробництва у багатьох країнах є істотною. Проте треба зауважити, що підтримка держави не є суцільною, а диференційована залежно від певних показників.

Таким чином, розвинені країни багато уваги приділяють розвитку екологічно безпечного АПК, вважаючи його важливою галуззю національної економіки.

Дослідження і аналіз досвіду зарубіжних країн показали різноманітність підходів до екологізації галузі, різний рівень державного впливу на її розвиток і наявність більш високого рівня державного регулювання ринку органічної продукції, чим у традиційному секторі.

У промислово розвинених країнах світу протягом тривалого періоду часу спостерігаються тенденції до бурхливого розвитку підприємств аграрного виробництва (далі – АВ). Саме вони є підґрунтям процвітання цих країн і створюють екологічно якісну продукцію. Наприклад, у Німеччині майже 70% загального обсягу продукції створюється саме цим сектором економіки. Натомість в Україні цей показник становить лише 10 – 15% [9].

Екологічно безпечне підприємництво є основою екологічної безпеки країни, раціонального використання природних ресурсів, покращення якості продукції, зниження та усунення негативного впливу на стан навколишнього середовища, реалізації принципів якісного розвитку. Орієнтири, що характеризують екологічну безпеку, можна відобразити такими показниками, як якість життя, рівень економічного розвитку, екологічне благополуччя. Величина перерахованих вище показників відображає ступінь забезпечення екологічно безпечного якісного розвитку держави.

Основним же показником рівня екологічної безпеки є здоров'я населення. Таким чином, головними завданнями у сфері забезпечення екологічної безпеки є поліпшення якості життя, здоров'я й збільшення тривалості життя населення шляхом зниження несприятливого впливу екологічних факторів і поліпшення екологічних показників. Для вирішення цих завдань необхідно зменшити екологічний ризик здоров'ю населення; оцінювати цей ризик; підтримувати необхідну якість, що створює безпечні умови життя населення. При цьому увага має зосередитися не тільки на великих промислових підприємствах та їх відповідності екологічній безпеці з погляду охорони навколишнього середовища, а на малих та середніх підприємницьких формах, що є основою створення

продукції, послуг та робочих місць. Проблема екологічної безпеки має вирішуватися також щодо забезпечення населення якісними продуктами харчування і створення належних умов праці.

Суспільству, яке націлене на якісний розвиток, потрібне забезпечення корисними й безпечними для здоров'я товарами. При цьому проблеми екологічної безпечності продукції харчування для здоров'я людини і їх якості останніми роками набувають особливої актуальності. Відповідно до Закону України "Про безпечність і якість харчових продуктів", якість харчового продукту – це сукупність властивостей продукту, що визначають його здатність забезпечувати потреби організму в енергії, поживних і смакоароматичних речовинах, безпеку для здоров'я, стабільність складу і споживчих властивостей протягом терміну придатності [10].

Складовими державного регулювання якості й безпечності харчових продуктів і продовольчої сировини під час їх розробки, виробництва, ввезення, зберігання, транспортування, реалізації, споживання, використання, утилізації або знищення є державний нагляд за дотриманням стандартів, норм і правил, державний метрологічний нагляд, державний санітарно-епідеміологічний нагляд, державний ветеринарно-санітарний нагляд, державний контроль за дотриманням законодавства України про захист прав споживачів, державний контроль за дотриманням карантинного законодавства, акредитація органів сертифікації харчових продуктів і продовольчої сировини й іспитових лабораторій у державній системі сертифікації, а також атестація (включаючи метрологічну) лабораторій підприємств, організацій, закладів [11].

Від виробництва якісної продукції вигоди отримують усі: держава, аграрне виробництво, кінцевий споживач. Практичний інтерес для АВ становить зарубіжний досвід екологічного менеджменту, пов'язаний із розвитком екологічного бізнесу, коли діяльність з екологічної безпеки може давати додатковий дохід. Так, німецький ринок екологічних товарів і послуг презентують на сьогодні більше 4 000 підприємств (більшість із яких є представниками АВ) з річним оборотом 15 млрд євро [12]. Тут важливу роль відіграє екологічна свідомість населення як фактор, що впливає на поведінку покупця на ринку.

Процес забезпечення екологічних переваг продукції має здійснюватися поетапно і вирішувати такі завдання аграрного виробництва:

- екологізації виробництва: запровадження екологічно чистих технологій і технологічних схем виробництва; забезпечення екологічної сумісності всіх виробничих циклів підприємства;

- екологізації продукції: попередження негативної антропогенної дії на навколишнє природне середовище протягом усього життєвого циклу продукції; перетворення екологічних обмежень на нові можливості для зростання виробничої діяльності; стимулювання природоохоронних ініціатив, що вивільняють додаткові фінансові кошти;

- екологізації попиту: створення комплексу мотиваційних заходів, що підвищують цінність екологічної складової продукції та підвищують попит на більш екологічно чисту й безпечну продукцію [13].

Утім, існують і загрози екологічної безпеки в аграрному виробництві:

- відсутність належного виховання, екологічної й технічної культури, відповідального ставлення до виконання своїх функціональних обов'язків та інструкцій з раціонального використання ресурсів;

- низький рівень підготовки кваліфікованих спеціалістів;
- недостатня увага до вирішення екологічних проблем та врахування екологічних факторів у аграрному виробництві [14].

Відповідно до Стратегії “державної екологічної політики України на період до 2020 року”, основними механізмами реалізації державного регулювання національної екологічної політики є:

- міжсекторальне партнерство та залучення зацікавлених сторін;
- оцінка впливу стратегій, програм, планів на стан навколишнього природного середовища;
- удосконалення дозвільної системи у сфері охорони навколишнього природного середовища;
- екологічна експертиза та оцінка впливу об’єктів екологічної експертизи на стан навколишнього природного середовища;
- екологічний аудит, системи екологічного управління, екологічне маркування; екологічне страхування;
- технічне регулювання, стандартизація та облік у сфері охорони навколишнього середовища та забезпечення екологічної безпеки;
- освіта та наукове забезпечення формування й реалізації національної екологічної політики;
- моніторинг стану довкілля та контроль у сфері охорони навколишнього природного середовища і забезпечення екологічної безпеки;
- міжнародне співробітництво у сфері охорони навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної безпеки [15].

Наведені механізми не враховують особливостей державного регулювання екологічної безпеки АВ на місцевому й центральному рівнях. Вважаємо, що їх необхідно доповнити такими механізмами:

- контроль за дотриманням існуючого законодавства з питань охорони навколишнього природного середовища та новоствореної нормативно-правової бази. Для цього необхідно забезпечити гласність у застосуванні законів і нормативно-правових актів; зменшити можливість довільних, таких, що суперечать законодавству, адміністративних рішень; розширити підготовку кваліфікованих інспекторів та уповноважених органів;
- створення єдиної уніфікованої структури регіонального управління екологічної безпекою, яка повинна враховувати певну місцеву специфіку – техногенні території, кліматичні умови тощо (на сучасному етапі діє Державне управління охорони навколишнього природного середовища з регіональними відділеннями, що не враховують специфіку екологічної безпеки АВ);
- стимулювання підприємства (організації) за екологічність виробництва та якість продукції.

Прогресивними механізмами реалізації державного регулювання екологічної безпеки АВ на базі створення якісної продукції є такі [16, 17]:

- взаємодія влади, бізнесу, науки й громадських організацій з формування регуляторних інститутів створення якісної продукції;
- формування методологічної і методичної бази у сфері розбудови екологічної інфраструктури;
- підтримка, формування й функціонування громадських інститутів партнерства держави і АВ;

- проведення семінарів та просвітницьких заходів щодо підвищення кваліфікації, розповсюдження знань, засвоєння національного досвіду щодо виробництва якісної продукції;
- засвоєння успішного зарубіжного досвіду зі створення якісної продукції у сфері АВ й агітація;
- активізація міжнародної та національної інвестиційної діяльності під девізом “здоров’я нації”;
- створення концепцій розвитку якісного виробництва;
- розробка й запровадження стандартів; стимулювання екологічного виробництва; контроль за екологічною безпекою виробництва;
- застосування систем контролю за якістю продукції на всіх етапах виробничого і маркетингового процесу;
- урахування економічних та екологічних методів управління якістю продукції.

Виявлення особливостей державного регулювання екологічної безпеки, формулювання пропозицій щодо вдосконалення такого регулювання сприятиме поліпшенню діяльності органів державного управління, розробці комплексу заходів, спрямованих на забезпечення якісного соціально-екологічного розвитку та покращення екологічної ситуації в країні. У цьому контексті державне регулювання екологічної безпеки як засіб збереження рівноваги соціальних і природних структур є важливою передумовою стратегії формування національної стабільності в системі національної безпеки України на сьогодні і має бути орієнтиром України в майбутньому.

Висновки

На основі аналізу використаних джерел визначено основні показники, що характеризують рівень екологічної безпеки в аграрному виробництві, головним із яких є здоров’я населення.

Під час досліджень охарактеризовано найбільш суттєві загрози екологічної безпеки в аграрному виробництві, серед яких основною є недостатня увага до вирішення екологічних проблем та врахування екологічних факторів у аграрному виробництві.

Досліджено Стратегію державної екологічної політики України на період до 2020 року та визначено основні механізми реалізації державного регулювання національної екологічної політики відповідно до цієї стратегії, ключовими з яких є оцінка впливу стратегій, програм, планів на стан навколишнього природного середовища; освіта та наукове забезпечення формування і реалізації національної екологічної політики; міжнародне співробітництво у сфері охорони навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної безпеки. Ці механізми доповнені такими, що враховують особливості державного регулювання екологічної безпеки аграрного виробництва на місцевому і центральному рівнях, а саме: контроль за дотриманням існуючого законодавства з питань охорони навколишнього природного середовища; пропозиція створення єдиної уніфікованої структури регіонального управління екологічною безпекою; стимулювання підприємства за екологічність виробництва та якість продукції.

На базі цього запропоновано прогресивний механізм реалізації державного регулювання екологічної безпеки аграрного виробництва на місцевому та центральному рівнях, що включає такі основні моменти, як: взаємодія влади, бізнесу, науки, громадських

організацій з формування регуляторних інститутів створення якісної продукції; активізація міжнародної та національної інвестиційної діяльності під егідою “здоров’я нації”; створення концепцій розвитку якісного виробництва.

Перспективи подальших досліджень ґрунтуються на тому, що проблема екологічної безпеки, якісного харчування і здоров’я людини набуває небаченого раніше розмаху в сучасних умовах. У подальшому необхідні теоретичні та практичні дослідження для протидії і запобігання розвитку зазначених проблем.

Список використаної літератури

1. Бурук Г. Формування механізму екологізації продукції та її виробництва, як основи підвищення конкурентоспроможності продукції // Сталий розвиток економіки. 2012. № 7. С. 191—194.
2. Польовий І. Роль держави у вирішенні проблем суб’єктів малого підприємництва. URL : www.nbu.gov.ua.
3. Про безпечність і якість харчових продуктів : Закон України № 771/97-ВР від 23.12.1997 р. // Відомості Верховної Ради України. 1998. № 19. Ст. 98.
4. Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення : Закон України № 4004-ХІІ від 24.02.1994 р. // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 27. Ст. 218.
5. Сава А. Конкурентоспроможність екологічно безпечної сільськогосподарської продукції в контексті сталого розвитку сільських територій // Сталий розвиток економіки. 2013. № 1. С. 180—186.
6. Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення... Ст. 218.
7. Стратегія Державної екологічної політики України на період до 2020 року. URL : www.menr.gov.ua.
8. Харічков С. Модернізація екологічної інфраструктури як визначальний фактор переходу до збалансованого (сталого) розвитку України // Природно-ресурсний потенціал збалансованого (сталого) розвитку України : матер. міжнар. наук-практ. конф. (19—20 квітня 2011 р., м. Київ) : у 2 т. Т. 1. К. : Центр еколог. освіти та інформації, 2011. С. 17—21.
9. Польовий І. Роль держави у вирішенні проблем суб’єктів малого підприємництва...
10. Про безпечність і якість харчових продуктів... Ст. 98.
11. Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення... Ст. 218.
12. Хлобистов Є. Економічна безпека України у глобальних викликах сучасності // Механізм регулювання економіки. 2008. № 4. Т. 1. С. 157—162.
13. Бурук Г. Формування механізму екологізації продукції та її виробництва... С. 191—194.
14. Юшкевич О. Впровадження системи екологічного менеджменту як ефективний інструмент розвитку підприємств // Інноваційна економіка. 2012. № 5. С. 93—96.
15. Стратегія Державної екологічної політики України...
16. Сава А. Конкурентоспроможність екологічно безпечної сільськогосподарської продукції... С. 180—186.
17. Харічков С. Модернізація екологічної інфраструктури... С. 17—21.

Стаття надійшла до редакції 10.05.2017

Схвалена до друку редколегією 12.06.2017

D. Fedorkin

PUBLIC REGULATION OF ECOLOGICAL SAFETY OF AGRARIAN PRODUCTION

This article determines main indicators characterizing the level of ecological safety in agricultural production. The most serious threats to environmental safety in agrarian production are analyzed. The strategy of “Public Environmental Policy of Ukraine for the Period until 2020” is investigated and the main mechanisms for implementing public regulation of the national environmental policy are determined according to this strategy. A progressive mechanism for implementing public regulation of the environmental safety of agricultural production at the local and central levels is proposed.

Key words: public regulation, ecological safety, agrarian production.